Europos Sąjungos Taryba

Briuselis, 2026 m. lapkričio 23 d.
(OR. en)

16161/26

COH 189
ENV 1428
COMPET 1404
SAN 816
EDUC 467
EMPL 451
RECH 485
TRANS 733
AGRI 856
POLCOM 427
RELEX 1567
POSEIDOM 13
POSEICAN 12
POSEIMA 12

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	15668/26
Dalykas:	Komisijos komunikatas „Sąjungos pasaulinės įtakos stiprinimas: nauja strateginė ES atokiausių regionų vizija“ – Tarybos išvados (2026 m. lapkričio 23 d.)

Delegacijoms pridedamos Tarybos išvados dėl Komisijos komunikato „Sąjungos pasaulinės įtakos stiprinimas: nauja strateginė ES atokiausių regionų vizija“, patvirtintos 2026 m. lapkričio 23 d. vykusiame 4212-ame Tarybos (bendrieji reikalai / sanglauda) posėdyje.

PRIEDAS

TARYBOS IŠVADOS

dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Sąjungos pasaulinės įtakos stiprinimas: nauja strateginė ES atokiausių regionų vizija“

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

1. PALANKIAI VERTINA naująjį Komisijos komunikatą dėl ES atokiausių regionų „Sąjungos pasaulinės įtakos stiprinimas: nauja strateginė ES atokiausių regionų vizija“ (toliau – komunikatas), grindžiamą viena po kitos priimtomis šiems regionams skirtomis Komisijos strategijomis. Taip pat PALANKIAI VERTINA tai, kad komunikate daug dėmesio skiriama atokiausių regionų geostrateginiam potencialui ir jų regioninei integracijai, jų konkurencingumui ir geresnėms galimybėms patekti į bendrąją rinką, jų atsparumui ir parengčiai ir socialiniam teisingumui bei paramai žmonėms, taip pat tai, kad jame pateikiami įvairūs įsipareigojimai ir rekomendacijos;

2. PRIPAŽĮSTA atokiausių regionų – Gvadelupos, Prancūzijos Gvianos, Martinikos, Reunjono, Majoto, Sen Marteno, Azorų salų, Madeiros ir Kanarų salų – ypatumus, įskaitant jų atokumą, izoliuotumą, mažumą, sunkias topografines sąlygas, ekonominę priklausomybę nuo kelių produktų ir didelį ekstremalių meteorologinių reiškinių, išorės sukrėtimų ir krizių poveikį jiems;

3. PRIPAŽĮSTA atokiausių regionų teikiamas galimybes visai Sąjungai, visų pirma dabartinėmis tarptautinėmis aplinkybėmis, dėl jų strateginės padėties ypatingos svarbos jūrų koridoriuose ir pagrindiniuose prekybos maršrutuose, jų, kaip ES vartų į pasaulį, vaidmens, didelių jūrų teritorijų, išskirtinių geografinių ypatybių, įvairių ekosistemų ir klimato, biologinės įvairovės ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos potencialo. PRIPAŽĮSTA, kad atokiausių regionų strateginių išteklių ir konkurencinių pranašumų panaudojimas gali prisidėti prie pačios Sąjungos klestėjimo, konkurencingumo, atsparumo, parengties ir strateginio savarankiškumo;

4. PABRĖŽIA, kad atokiausi regionai gali atlikti svarbų vaidmenį ES prekybos, regioninio bendradarbiavimo, saugumo ir gynybos, kosmoso sektoriaus, mėlynosios ekonomikos, žuvininkystės, žemės ūkio, bioekonomikos ir biotechnologijų, jūrų mokslų tyrimų ir inovacijų, atsinaujinančiųjų išteklių energijos, turizmo, įskaitant tvarų turizmą, logistikos ir ES perėjimo prie švarios energijos srityse, be kita ko, prisidėdami prie diversifikuotų bei atsparių vertės ir tiekimo grandinių;

5. PABRĖŽIA, kad nuolatiniai suvaržymai, su kuriais susiduria atokiausi regionai, lėmė aukštą nedarbo lygį, ypač jaunimo, dideles pragyvenimo išlaidas ir kitus papildomus kaštus, atsirandančius dėl geografinio atokumo, mažo bendrojo vidaus produkto vienam gyventojui ir didesnių ekonominių skirtumų; ir žemesnį išsilavinimą;

6. ATKREIPIA DĖMESĮ į strateginę atokiausių regionų reikšmę kaimyniniams regionams ir REMIA didesnę jų regioninę integraciją, visų pirma įgyvendinant INTERREG, priemonę „Globali Europa“ ir kitas prekybos ir bendradarbiavimo iniciatyvas, įskaitant ekonominių ryšių ir regioninių vertės grandinių su kaimyninėmis ES nepriklausančiomis šalimis ir teritorijomis, taip pat su ES asocijuotosiomis teritorijomis, pavyzdžiui, užjūrio šalimis ir teritorijomis, stiprinimą;

7. PABRĖŽIA nuolatinį konkurencingumo atotrūkį, su kuriuo susiduria atokiausi regionai, daugiausia dėl jų mažos rinkos, ribotos masto ekonomijos, didelių pragyvenimo išlaidų ir atokumo, dėl kurių mažėja jų patrauklumas investicijoms. REMIA iniciatyvas, kuriomis siekiama išnaudoti jų išteklius, remti strateginius produktus, didinti konkurencingumą ir inovacijas, skatinti ekonomikos įvairinimą ir pažangiąją specializaciją ir didinti jų galimybes patekti į bendrąją rinką;

8. PAŽYMI, kad atokiausi regionai yra labai pažeidžiami krizių, išorės sukrėtimų, geopolitinio nestabilumo ir tarptautinių tiekimo grandinių sutrikdymo, visų pirma dėl jų atokumo, priklausomybės nuo išorės tiekimo ir, atitinkamais atvejais, izoliuotų ar nesujungtų energetikos sistemų, todėl PRIPAŽĮSTA, kad reikia didinti jų atsparumą ir parengtį, be kita ko, stiprinant energetinį ir apsirūpinimo maistu saugumą, *inter alia* remiant vietos žemės ūkio gamybą, apsaugant ypatingos svarbos infrastruktūrą, stiprinant transporto sektorių ir prieinamumą, įvairinant tiekimo grandines ir, kai aktualu, sudarant palankesnes sąlygas gauti strateginių ir ypatingos svarbos žaliavų jų regioninėje aplinkoje;

9. PALANKIAI VERTINA įsipareigojimą skatinti socialinį teisingumą ir remti atokiausiuose regionuose gyvenančius žmones, kuriems kyla didesnė skurdo rizika nei žemyninės ES gyventojams ir kurie susiduria su didesniais sunkumais norėdami gauti pagrindinių paslaugų ir pagrindinių prekių;

10. PALANKIAI VERTINA Komisijos įsipareigojimą stiprinti dialogą su atokiausiais regionais ir didinti informuotumą apie jiems kylančius iššūkius, taip pat jos įsipareigojimą sistemingai taikyti SESV 349 straipsnį ir tikrinti iniciatyvas siekiant užtikrinti, kad į jos poveikio vertinimo procesą ir būsimų Komisijos iniciatyvų rengimą būtų įtrauktas atokiausių regionų aspektas;

11. SUTINKA, kad labai svarbu stiprinti administracinius ir techninius gebėjimus siekiant kuo labiau padidinti ES lėšų poveikį atokiausiuose regionuose. PALANKIAI VERTINA Komisijos įsipareigojimą tobulinti jos patariamąją priemonę, kad būtų teikiama didesnė parama suinteresuotiesiems subjektams atokiausiuose regionuose;

12. PRIMENA, kad pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, gali priimti konkrečias priemones, kuriomis visų pirma siekiama nustatyti Sutarčių taikymo sąlygas, kad būtų atsižvelgta į atokiausių regionų ypatumus ir ribotas galimybes;

13. ATKREIPIA DĖMESĮ į pirmąjį prie komunikato pridedamą reglamentavimo dokumentų rinkinį, kuriuo siekiama spręsti atokiausiems regionams kylančias problemas pagal galiojančius ES teisės aktus, taip pat į sektorių teisės aktuose siūlomas priemones;

14. PALANKIAI VERTINA Komisijos įsipareigojimą tęsti problemų, darančių poveikį atokiausiems regionams, sprendimo procesą;

15. PABRĖŽIA, kad ateityje svarbu ir toliau atsižvelgti į konkrečius atokiausių regionų poreikius ir iššūkius ir remti jų tvarų augimą, grindžiamą jų unikaliais ištekliais.